

**РАЗВОЈ ЗАЈЕДНИЧКОГ
ИНТЕГРИСАНОГ ПРОИЗВОДА У
ОБЛАСТИ СПОРТСКОГ ТУРИЗМА
И МЕРЕ ЗА ЊЕГОВУ
ПРОМОЦИЈУ**

**ЕТАПИТЕ НА РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИЈА ИНТЕГРИРАН ПРОЕКТ В
ОБЛАСТТА НА СПОРТНИЈА
ТУРИЗЪМ И ПОДХОДИТЕ ЗА
НЕГОВАТА ПРОМОЦИЈА**

Април 2022.године

Април 2022 г

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

САДРЖАЈ:

1. О ПРОЈЕКТУ “СПОРТСКИ ТУРИЗАМ - НАША ЗАЈЕДНИЧКА БУДУЋНОСТ”	3
2. О ПРОЈЕКТНОМ ЗАДАТКУ	5
3. ОПШТИНА КОСТИНБРОД	6
4. КЉУЧНИ ТУРИСТИЧКИ ЛОКАЛИТЕТИ, СПОРТСКЕ И ОСТАЛЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ У ОПШТИНИ КОСТИНБРОД	10
5. ОПШТИНА ГАЏИН ХАН	21
6. КЉУЧНИ ТУРИСТИЧКИ ЛОКАЛИТЕТИ, СПОРТСКЕ И ОСТАЛЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ У ОПШТИНИ ГАЏИН ХАН	22
7. АНАЛИЗА ЗАЈЕДНИЧКИХ СПОРТСКО - ТУРИСТИЧКИХ ПОТЕНЦИЈАЛА И МЕРЕ ЗА ПРОМОЦИЈУ	36

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. ЗА ПРОЕКТА “СПОРТЕН ТУРИЗЪМ – НАШЕТО ОБЩО БЪДЕЩЕ” / “SPORT TOURISM - OUR COMMON FUTURE”	3
2. ЗА ПРОЕКТНАТА ЗАДАЧА	5
3. ОБЩИНА КОСТИНБРОД / РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ	6
4. ОСНОВНИ ТУРИСТИЧЕСКИ ОБЕКТИ, СПОРТНИ И ДРУГИ СЪБИТИЯ В ОБЩИНА КОСТИНБРОД	10
5. ОБЩИНА ГАДЖИН ХАН / РЕПУБЛИКА СЪРБИЯ	21
6. ОСНОВНИ ТУРИСТИЧЕСКИ ОБЕКТИ, СПОРТ И ДРУГИ СЪБИТИЯ В ОБЩИНА ГАДЖИН ХАН	22
7. АНАЛИЗ НА СЪВМЕСТНИТЕ МЕРКИ НА НАСЪРЧАВАНЕ НА СПОРТНО-ТУРИСТИЧЕСКИ ПОТЕНЦИАЛИ В КОСТИНБРОД И ГАДЖИН ХАН	36

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

1. О ПРОЈЕКТУ „СПОРТСКИ ТУРИЗАМ - НАША ЗАЈЕДНИЧКА БУДУЋНОСТ “/ “SPORT TOURISM - OUR COMMON FUTURE”

“SPORT TOURISM - OUR COMMON FUTURE” / “Спортски туризам - наша заједничка будућност” је пројекат прекограничне сарадње Бугарска – Србија, који се реализује из средстава предприступне помоћи Европске уније (ИПА), а спроводи га општина Костинброд у Републици Бугарској у партнерству са општином Гаџин Хан у Републици Србији.

Основни циљ пројекта је подршка развоју конкурентних туристичких атракција у прекограничном региону кроз изградњу туристичке спортске инфраструктуре, чиме се доприноси диверсификацији туристичких производа и туристичке понуде Костинброда и Гаџиног Хана.

Основне активности на пројекту су изградња мултифункционалног затвореног спортског игралишта намењеног за спортске активности као што су фудбал, кошарка, одбојка, атлетика, и ваншколске активности ученика у општини Костинброд и реконструкција базена у селу Доњи Душник у општини Гаџин Хан.

Након изградње / реконструкције горе наведених спортских објеката, очекује се да се:

- Подстакну физичке активности деце и омпадине из обе општине
- Интензивирају прекогранична туристичка путовања и спортско-рекреативни програми

1. ЗА ПРОЕКТА “СПОРТЕН ТУРИЗЪМ – НАШЕТО ОБЩО БЪДЕЩЕ” / “SPORT TOURISM - OUR COMMON FUTURE”

„ SPORT TOURISM - OUR COMMON FUTURE“ / „Спортен туризъм – нашето общо бъдеще“ е трансграничен проект между България и Сърбия, който е реализиран със съдействието на предприсъединителна помощ от Европейския съюз (ИПА), бива осъществен от община Костинброд в Република България в партнерство с община Гаджин хан в Република Сърбия.

Основна цел на проекта е подобряването на развитието в конкурентните туристически атракции в трансграничния регион чрез изграждане на спортно-туристическа инфраструктура, с което се допринася за диверсификация на туристически продукти и туристически предложения на двете общини Костинброд и Гаджин хан.

Една от приоритетните активности в проекта е изграждането на мултифункционална зала на закрито локализирана в община Костинброд, в която да могат да се изпълняват спортни дейности като футбол, баскетбол, волейбол, атлетика и извънучебни занимания. Също така в село Долни Душник в община Гаджин хан да се реконструира басейна.

След изграждането / реконструкцията на горе посочените обекти се очаква:

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

- Подстицање меѓународне размене и прекограничне сарадње у области спорта, културе и туризма
- Отварање нових радних места и подстицање запошљавања

Учешће у предвиђеним заједничким пројектним активностима довешће до јачања прекограничних односа и повезаности партнера и локалних заједница, подизања имиџа прекограничних дестинација и подстицања посете туриста са обе стране граница.

Имплементациони период пројекта је 24 месеца, од 22. фебруара 2021. године до 22. фебруара 2023. године.

Циљне групе пројекта су:

- Установе које се баве развојем спортског туризма у општинама Костинброд и Гаџин Хан, укључујући спортске клубове, организације грађана, ит.д.
- Туроператори, туристичке агенције, туристичке организације, туристички водичи, хотелијери и власници ресторана, власници смештајних објеката из општина Костинброд и Гаџин Хан
- Локална пословна заједница из општина Костинброд и Гаџин Хан
- Предузетници из општина Костинброд и Гаџин Хан, који желе да покрену посао у области спортског туризма.

- Повишавање на мотивацијата за спортни активности при децата и възрастните и от двете общини
- Увеличавање на интереса към туристическите пътешествия извън граница и спортно рекреативните програми
- Насърчаване на международния обмен и трансграничното сътрудничество в областта на спорта, културата и туризма
- Възможност за откриване на нови работни места и сподпомагане на заетостта.

Участието в бъдещият общ проект ще доведе до укрепване на трансграничните отношения и значително ще подобри комуникацията в локалните общности. Имиџа на трансграничните дестинации ще претърпи надграждане, вследствие на което ще се засили туристическият интерес и любопитството и от двете страни.

Срокът за изпълнение на проекта е 24 месеца, от 22 февруари 2021 г. до 22 февруари 2023 г.

Целеви групи (таргети) в проекта са:

- Клонове които се занимават с развитие на спортния туризъм в общините Костинброд и Гаџин хан, вклучващи спортните клубове, граждански организации и тн.
- Туроператори, туристически агенции, туристически организации, екскурзоводи, хотелиери и собственици на ресторанти, собственици на предприятия за настаняване в общините Костинброд и Гаџин хан;
- Локалната предприемаческа общност в общините Костинброд и Гаџин хан;

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

2. О ПРОЈЕКТНОМ ЗАДАТКУ

Овај пројектни задатак је планиран у пројектној активности број 3. “Развој заједничког интегрисаног производа у области спортског туризма и мере за његову промоцију” (“Creation of joint integrated product in the field of sport tourism and measures for its promotion”)

Основа пројектног задатка је спровођење истраживања, мапирање и анализа кључних спортско – туристичких атракција и локалитета у општинама Костинброд и Гаџин Хан.

Пројектни задатак се састоји из неколико целина, и то:

- Прикупљање информација, обрада и мапирање постојећих 10 кључних спортско – туристичких атракција / локалитета у општинама Костинброд и Гаџин Хан
- Детаљни описи 10 кључних спортско – туристичких атракција / локалитета у општинама Костинброд и Гаџин Хан
- Детаљан опис треба да садржи следеће информације - текстове, фотографије, илустрације, итд.
- Пројекти и мере за промоцију 10 кључних спортско – туристичких атракција / локалитета у општинама Костинброд и Гаџин Хан

- Предприемачи желеаши да стартират бизнис в областта на спортнија туризъм.

2. ЗА ПРОЕКТНАТА ЗАДАЧА

Този проект е планиран като проектна задача номер 3. „Развитие на общ интегриран продукт в областта на спортнија туризъм и подходите за неговото промотиране” (“Creation of joint integrated product in the field of sport tourism and measures for its promotion”).

Основата на проектната задача е спровеждането на испитвания, изготвяне на мапа и анализ на ключовите спортно-туристически локации в общините Костинброд и Гаџин хан.

Проектната задача се състои от няколко сегмента, те са:

- Събиране на информация, обработка и изготвяне на мапа на вече съществуващите 10 спортно-туристически обекта/локации в общините Костинброд и Гаџин хан;
- Детайлно описание на 10те обекта/локации;
- Подробното описание трябва да съдържа следните отправни точки – текст, снимки , илустрации и други;
- Проект и подход за реклама на 10те ключови спортно-туристически атракции/ локации в общините Костинброд и Гаџин хан.

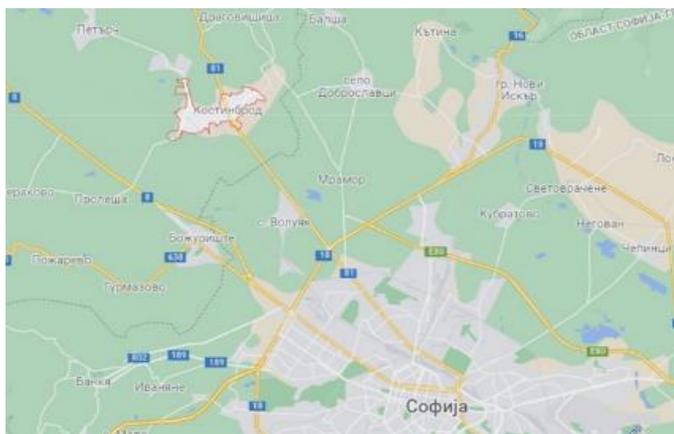
The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

3. ОПШТИНА КОСТИНБРОД / РЕПУБЛИКА БУГАРСКА

Општина Костинброд се налази 14 км северозападно од Софије. Њене границе са суседним општинама су следеће: на југоистоку - Софијска општина, на југу - Божуриште, на западу - Сливница и Драгоман, на северозападу - Годеч, а на североистоку - Своге.

Рељеф општине у северном делу је планински, изразито разуђен. Обухвата делове Мале планине – део Западне Старе планине. Највиша тачка је око 1.155 м (северно од села Чибоавци). У јужном делу општине рељеф је равничарски и брдовит. Просечна надморска висина софијске равнице је 550 м. Клима је умерено континентална. Просечна годишња температура у Костинброду је 9,9 °С, просечна годишња количина падавина је 600 мм.

Подручје општине обухвата 14 насеља - град Костинброд, административни центар општине, и 13 села. После 2003. године на територији општине функционише 6 кметства (мањих административних центара) Пегирч, Драговиштица, Гољановци, Градец,

3. ОБЩИНА КОСТИНБРОД / РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Община Костинброд се налази 14км северозападно од Софија. Границите и със суседните страни са – на југоисток със Софијска община, на југ с Божурище, на запад Сливница и Драгоман, на северозапад Годеч, а на североисток Своге.

Релефа на общината в северната част е планински, изключително разединен. Обхваща пределите на Малка планина – част на Западна Стара планина. Най-високата точка е около 1.155м (северно от селото Чибоавци). В јужната част на общината релефа е равнинен и хълмист. Средната надморска височина на Софијското поле е 550 m. Климатът е умерено континентален. Средната годишна температура в Костинброд е 9,9°С, средните годишни валежи са 600 мм.

Районът на общината вклучва 14 населени места - град Костинброд, административен център на общината, и 13 села. След 2003 г. на територията на

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

Чибаовци, Описвет. Прелазак трансевропских транспортних коридора (Калотина – Софија) у близини општине Костинброд дефинише саобраћајно-географску ситуацију као веома повољну.

У околини Костинброда и села општине расте преко 40 врста ретких и угрожених биљака. Откривене су локације 3 врсте бугарских и 23 врсте балканских ендема, 16 врста је уврштено у тзв. Црвену књигу Бугарске, 14 је заштићено Законом о биодиверзитету, 2 су уврштене на Светску црвену листу угрожених биљака, а 3 су укључене у европске еколошке документе. Посебно су занимљиви усколисни божур, ниски бадем, шумски бор, дивље орхидеје, перунике и гладиоле. Фауна општине Костинброд такође се одликује великом разноврсношћу, која је најизраженија код птица. Само у атару села Безден пронађене су 192 врсте птица, а око рибака код села Петарч 190 врста. Многе од њих су уврштене у Црвену књигу Бугарске, 5 су глобално угрожене врсте, а многе друге су заштићене бугарским и међународним правом. Међу најзначајнијим представницима птичјег света су мали корморан, велика бела чапља, бела рода, белооки ронилац, мочварна сова, косац, орао ћелав, белорепи миш и

општина функционира 6 стопанства (по-малки административни центрове) Пегирч, Драговишица, Голяновци, Градец, Чибановци, Описвет. Преминаването на трансевропските транспортни коридори (Калотина - Софија) в близост до община Костинброд определя транспортно - географското положение като много благоприятно.

В областта на Костинброд и општинските села съществуват над 40 вида ретки и застрашени видове растения. Открити са местонахожденијата на 3 вида български и 23 вида балкански ендеми, 16 вида са вклучени в „Червената книга“ на България, 14 са заштитени от Закона за биологично разнообразие, 2 са вклучени в Световниот червен списък на застрашените растения, а 3 са вклучени в Европските еколошки документи.

Фауната на община Костинброд също се характеризира с големо разнообразие, което е најсилно изразено при птиците. Само в района на село Безден са открити 192 вида птици, а околу езерото край село Петърч – 190 вида. Многу од тях са вписани в „Червената книга“ на България, 5 са световно застрашени видове, а многу други са заштитени од българското и меѓународното право. Сред најважните представители на птичиот свят са малиот корморан, голјамата бяла чапља, белиот щъркел, белоокиот гмуркач, блатна сова, жътварката, белоглавиот орел, белоопашата мишка и др. Земноводните и влечугите са представени од 19 вида, повеќето од които са заштитени од българското и меѓународното законодавство (дългокрака горска жаба, късокрак гушер, медноглав), а 3 од тях са

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

други. Водоземци и гмизавци су заступљени са 19 врста, од којих је већина заштићена бугарским и међународним законодавством (шумска дугонога жаба, кратконоги гуштер, бакроглав), а 3 од њих су глобално угрожене врсте (велики голубарник, дрвена жаба и обична шкољака). Међу сисарима су глобално угрожене врсте веверице, текуница (у равницама) и видра (у рибњацима и акумулацијама око села Петарч и села Безден). Познато је да у региону живи најмање 10 врста слепих мишева (велики и мали потковица, тробојни славуј, мрки слепи миш, сиви дугоухи слепи миш и др.), што чини 1/3 свих слепих мишева у Бугарској. Ово богатство врста објашњава се разноврсним стаништима - крашким теренима и пећинама, мочварама, листопадним шумама. Костинбродски крај је веома популаран и међу љубитељима печурака. Ово интересовање је због бројних врста. До сада је идентификовано више од 60 врста печурака, 4 врсте су уврштене на Црвену листу печурака у Бугарској, а неке од њих су чак ретке у Европи. Од јестивих печурака ограниченом броју љубитеља печурака (бисер, труба, жути рогач) познате су летње и бронзане печурке, срндаћ, пачји крак, челадинка и друге. Кроз територију општине протичу реке Блато, Сливнишка и Белица. Са Мале планине извире неколико мањих притока реке Искар. Највећа од њих је Крива Река, која формира кратке, али дубоке клисуре са прелепим стеновитим падинама. Кишница се губи у вртачама и ствара многе крашке изворе. На територији општине постоји много пећина, од којих је највећа Велика Тама, дуга око 1. 100 метара. Укупна површина општине (254,4

световно застрашени видове (голям гълъб, дрвесна жаба и обикновена мида). Сред бозайниците са световно застрашените видове – катерици, гуцери (в равнините) и видри (в рибарници и водоеми око село Петърч и село Безден). Известно е, че в района живеят най-малко 10 вида прилепи, някои от които - големи и малки подковоносни, трицветен славей, кафяв прилеп, сив дългоух и други, което съставлява 1/3 от всички прилепи в България. Това богатство на видове се обяснява с различните местообитания – карстови терени и пещери, блата, широколистни гори. Костинбродският край е много популярен и сред любителите на гъбите. Този интерес се дължи на многото видове. До момента са идентифицирани над 60 вида гъби, 4 вида са включени в „Червения списък“ на гъбите в България, а някои от тях дори са рядкост в Европа. Ограничен брой от ядливите гъби са познати на разбирачите (перла, тромпет, жълт рожков) и бронзови гъби, сърна, пачи бут, челадинка и други.

През територията на общината протичат реките Блато, Сливнишка и Белица. От Мала планина извират няколко по-малки притока на река Искар.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

км²) је испод просека за општине у земљи. Густина насељености је 69,7/км² – близу националног просека (70,7). По подацима из 2010. године у општини је тада живело 11.875 становника.

Нај-гољамата от тях е Крива река, която образува къси, но дълбоки клисури с красиви скалисти склонове. Дъждовната вода се губи в ями(?) и създава много карстови извори. На територията на общината има множество пещери, най-голямата от които е Голямата Тъмнина, която е дълга около 1100 метра.

Общата площ на общината е 254,4 км², което е под средната за общините в страната. Гъстотата на населението е 69,7 / км² - близо до средната за страната 70,7. По данни от 2010 г. тогава в общината са живели 11 875 жители.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

4. КЉУЧНИ ТУРИСТИЧКИ ЛОКАЛИТЕТИ, СПОРТСКЕ И ОСТАЛЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ У ОПШТИНИ КОСТИНБРОД

4.1. МАНИФЕСТАЦИЈЕ У ОПШТИНИ КОСТИНБРОД

Фестивал „За појас“ одржава се сваке године последње суботе септембра у селу Петарч под покровитељством организације „Нови живот – 1919“ и такмичарског је карактера.

Национални фестивал борилачких вештина Катсу-Јин-Кен одржава се у Костинброду једном годишње и под патронатом је Јапанске амбасаде у Републици Бугарској. Његова сврха је да промовише борилачке вештине, да промовише проучавање и перцепцију источњачке филозофије, као и вредности доброг спортског духа и снаге духа.

Фестивал фолклора „Хајдучки поток“ одржава се у селу Градец сваке године почетком јула уз учешће аматерских и професионалних ансамбала, оркестара, индивидуалних извођача из области бугарског фолклора.

4. ОСНОВНИ ТУРИСТИЧЕСКИ ОБЕКТИ, СПОРТНИ И ДРУГИ СЪБИТИЈА В ОБЩИНА КОСТИНБРОД

4.1. СЪБИТИЈА В ОБЩИНА КОСТИНБРОД

Фестивалът „За појас“ се провежда всяка година в последната събота на септември в село Петърч, под ръководството на организация „Нов живот – 1919“ и е със състезателен характер.

Националният фестивал на бойните изкуства Кацу-Джин-Кен се провежда в Костинброд веднъж годишно и е под патронажа на Японското посолство в Република България. Целта на фестивала е да популяризира бойните изкуства, да насърчи изучаването и възприемането на източната философия, както и ценностите на доброто спортно майсторство и силата на духа.

Ежегодно в началото на месец юли в село Градец се провежда фолклорен фестивал „Хайдушки поток“. С участието на самодейни и професионални състави, оркестри, индивидуални изпълнители в областта на българския фолклор.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

„Шопски вез“ је национални фестивал са међународним учешћем. Његов циљ је промовисање и очување бугарских фолклорних традиција и обичаја. Учесници су аматерске групе и индивидуални извођачи, који представљају аутентични и обрађени плесни, песнички, усмени и обредни фолклор.

Међу атрактивним празницима у општини Костинброд са великим бројем посетиоца је и Тодоровдан, тзв. Коњски Васкрс.

"Шопски вез" е национален фестивал с међународно учество. Целта му е да популяризира и съхранява българските фолклорни традиции и обичаи. Участват любителски състави и индивидуални изпълнители, които представят автентичен танцов, поетичен, усмен и обреден фолклор.

Между атрактивните фолклорни фестивали и празници в община Костинброд с голям интерес и посещаемост е и Тодоровден, така нареченият Конски Великден.

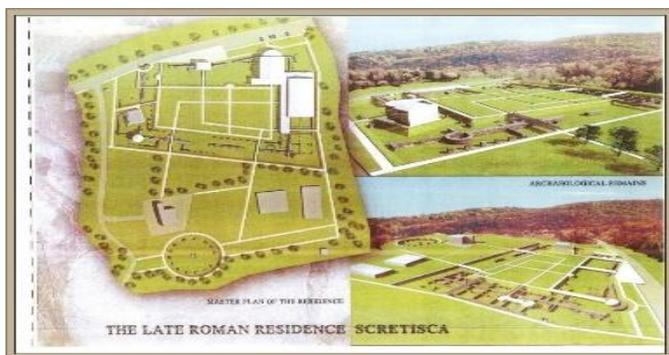
The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

4.2. АРХЕОЛОШКИ ЛОКАЛИТЕТИ У ОПШТИНИ КОСТИНБРОД

Добра перспектива за развој туризма у општини је њено богато и јединствено културно-историјско наслеђе.

Археолошка налазишта на њеној територији проглашена су националним споменицима културе. Најимпресивнија археолошко налазиште по величини и квалитету је у атару Градишта. Оно обухвата два јединствена античка споменика: касно римску резиденцију Скретиска и рановизантијско насеље Кратискара.

1973 . године у општини Костинброд су откривени археолошки остаци, укључујући путну станицу Скретишка на античкој прузи Виа Милитарис (која је пролазила од Београда преко Сердике до Цариграда) и касноримску резиденцију подигнуту у њеној близини. Скретишка је најзначајнији међу сродним архитектонским комплексима на данашњој бугарској територији и један од највећих познатих перистилних комплекса у Римском царству.

4.2. АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ОБЕКТИ В ОБЩИНА КОСТИНБРОД

Добра перспектива за развитието на туризма в общината е нейното богато и уникално културно-историческо наследство. Археологическите обекти на територията са обявени за национални паметници на културата. Най-впечатляващият като размери и качество е археологическият обект в района на Градище. Включва два уникални антични паметника: късноримската резиденция Скретиска и ранновизантийското селище Кратискара.

През 1973 г. в община Костинброд са открити археологически останки, включително пътната станция Скретишка на античната Виа Милитарис (която е минавала от Белград през Сердика до Константинопол) и късноримската резиденция, издигната близо до нея. Скретишка е най-важният сред сродните архитектурни комплекси на днешна българска територия и един от най-големите известни перистилови комплекси в Римската империя.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

Касно римска резиденција

Резиденција је јединствен архитектонски комплекс, чије су компоненте груписане у четири крила око великог перисталтичког дворишта трапезоидног облика. Он је најзначајнији међу познатим сродним комплексима на бугарској територији и један од најлуксузнијих примера касно римске стамбене архитектуре уопште са свим својим компонентама – великом салом за публику, посебном трпезаријом комплексног плана, бројним дневним боравцима, кварт, Бански део, огромно двориште са портицима и баштом, монументални улази итд. Његова укупна површина је 14-15 хектара. Резиденција је била центар комплекса приградских вила. Међу проучаваним остацима је кружна конструкција са пилонском конструкцијом, чији пречник достиже 32 м и која се конвенционално означава као Ротонда. Налази се око 100 м јужно од архитектонског комплекса и вероватно је имао репрезентативну, меморијалну или културну функцију.

Пострезиденцијално село

У првим годинама истраживања пронађени су остаци пострезиденцијалног села, али тада као такви нису препознати у општим карактеристикама. Међу њима су и сеоска домаћинства без индивидуалних дворишта. Слично насеље је регистровано међу остацима низа других комплекса са територије данашње Бугарске између краја IV и почетка V века. Присуство знатне количине глачане керамике указује да је ово село спаљено пред крај V. века.

Късноримската резиденција

Резиденцијата представља уникалан архитектурен комплекс, чиито компоненти са групирани в четири крила око голям трапезовиден перисталтичен двор. Той е нај-важният сред известните подобни комплекси на българска територия и е един от нај-луксуозните образци на късноримската жилишна архитектура като цяло с всичките ѝ компоненти - голяма зала за публика, специална трапезария с комплексен план, множество дневни, помещения за къпане, огромен двор с порти и градина, монументални входи и друго. Общата му площ е 14-15 хектара. Резиденцијата е била център на крайградски вилен комплекс. Сред проучените останки е кръгла конструкција с пилонова форма, чийто дијаметър достига 32метра и която условно се нарича Ротонда. Намира се на околу 100метра јужно од архитектурни комплекс и веројатно е имала представителна, мемориална или култова функција.

Пострезиденцијално село

В првите години од проучувањата са откриени останки од пострезиденцијалното (?) селиште, но след тоа те не са признати како таква во општите карактеристики. Сред тях има селски домаќинства без индивидуални дворове. Подобно селиште е регистрирано сред останките на редица други комплекси од територијата на денешна Бугарија меѓу крајот на IV и почетокот на VI век. Наличието на значително количество полирана керамика покажува, че тоа село е опожарено пред крајот на V век.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

Рановизантијско утврђено насеље Кратискара

Објекти релативно скромне тврђаве Кратискара савршено се уклапају у рановизантијску фортификациону праксу. До сада проучаване грађевине дуж његових зидина тврђаве такође налазе паралеле као што су конструкција и функције међу сродним центрима. Кратискара је била локални административни центар у урбаној области Сердика. Живот у селу је прекинут вероватно током словенских инвазија на Тракију и Грчку крајем 70-их, почетком 80-их, али у VI веку.

Античко путно свратиште Скретиска и Римски пут

Локација прве станице западно од Сердике на древном транс балканском путу била је чињеница и пре почетка самих археолошких истраживања. Укупна површина станице не прелази 5-6 хектара, а код ње је очишћен део трасе пута ширине 7 м. План објекта и налази са њега доказују његову намену. (свратиште са шталом). По мишљењу стручњака, археолошки остаци, а посебно они касноримске резиденције, имају изузетну експозициону вредност. Сачуван је споменик европске и светске баштине, који ће након излагања несумњиво бити уврштен у најпрестижније туристичке водиче.

Ранновизантијско укрепено селище Кратискара

Објектите на сравнително скромната крепост Кратискара савршено си пасват с ранновизантијската фортификационна пракса. Проучените досега сгради покрај крепостните стени също намират паралели като конструкция и функции между свързани центрове. Кратискара е местен административен център в градската зона на Сердика. Животът в селото е прекъснат вероятно по време на славянските нашествия в Тракия и Гърция в края на 70-те, началото на 80-те, но през VI век.

Античен крайпътен хан Скретиска и Римски път

Разположението на първата станция западно от Сердика, на древния Задбалкански път е факт още преди началото на археологическите проучвания. Общата площ на станцията не надвишава 5-6 хектара, а част от пътното трасе с ширина 7 м е почистена. Планът на сградата и находките от нея доказват предназначението ѝ, хан с плевня. Според експерти археологическите останки, особено тези от късноримските резиденции, имат изключителна експозиционна стойност. Запазен е паметникът на европейското и световно наследство, който несъмнено ще бъде включен в най-престижните туристически справочници след изявата.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

4.3. ЦРКВЕ И МАНАСТИРИ У ОПШТИНИ КОСТИНБРОД

Црква „Св. Ђирило и Методије“

Ово је највећи храм у околини Софије. Камен темељац положен је 1905. године, а 24. маја 1907. године тадашњи митрополит софијски Партеније освештао је новосаграђену цркву.

Манастир „Св. Архангела Михаила

Најпознатије предање о настанку манастира повезује га са временом цара Ивана Шишмана, а по другом постоји још од византијских времена. Поуздано се зна

4.3. ЧЕРКВИ И МАНАСТИРИ В ОБЩИНА КОСТИНБРОД

Черква „Св. Кирил и Методиј“

Това е нај-големият храм в околностите на София. Основите на храма са положени през 1905. г., а на 24. май 1907. г. тогавашният Софийски митрополит Партений освещава новопостроената църква.

Манастир „Св. Архангел Михаил“

Нај-известната легенда за възникването на манастира го свързва с времето на император Иван Шишман, а според друга легенда съществува още от византийско време. Достоверно се знае обаче, че манастирът е съществувал по време на османското владичество. За игумен на манастира е избрал личният приятел на Апостола, Геннадий Ихтимански 1870-1871 г. По негова инициатива през 1871 г. Левски основава тук тайно революционно движение с няколко съмишленици. През 1929 г. полуразрушеният манастир е изоставен, а наблизо е издигната

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

да је манастир постојао за време османске владавине.

За њеног игумана 1870-1871. године изабран је лични пријатељ Левског, Генадиј Ихтимански. На његову иницијативу 1871. године Левски је управо овде са неколико истомишљеника основао тајни револуционарни покрет. Године 1929. полуразрушени манастир је напуштен, а садашња зграда је подигнута у близини. Мапа битних старих религиозних објеката не би била потпуна да не поменемо две капеле, које су такође остале од давнина и сведоче далекој прошлости. Један од њих се налази у области Пасиштето, источно од Шијаковца, а други је у области Балван и позната је као капела „Св. Петар“, а међу становништвом као „Црква“.

Црква „Св. Никола Мирликијски чудотворац“

Црква „Св. Николаја Мирликијског чудотворца“ саграђена је на месту старе цркве добровољним прилозима локалних верника 2003. године.

сегашната сграда. Те също са останали от древността и свидетелстват за далечно минало. Единият от тях се намира в местността Пасището, източно от Шијаковца, а другият е в местността Балван и е известен като параклиса „Св. Петър“, а сред населението като „Църква“.

Черква „Св. Никола Мирликийски чудотворец“

Църквата „Св. Николай Мирликийски чудотворца“ е построена на мястото на старата църква с доброволни вноски на местни вярваци през 2003 г.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

4.4. СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА У ОПШТИНИ КОСТИНБРОД

У општини Костинброд постоје различити спортски клубови – фудбал, рвање, ритмичка гимнастика, аикидо, рагби и атлетику. Општински фудбалски клуб зове се „Костинброд 2012“. Општина обезбеђује средства за унапређење и развој физичке културе и спорта. Уз помоћ општине изграђено је неколико мини-спортских и дечјих игралишта у централном делу Костинброда, у двориштима појединих школа и вртића, а сваке године се организују студентске спортске смотре и такмичења.

У близини Костинброда постоје пешачке стазе и стазе за планински туризам које су обележене у уписане у списак стаза на веома познатом сајту за такву врсту спортских активности, <https://www.outdooractive.com/en/>

4.4. СПОРТ И РЕКРЕАТИВНИ ЗАНИМАНИЈА В ОБЩИНА КОСТИНБРОД

В община Костинброд съществуват различни спортни клубове, по футбол, борба, художествена гимнастика, айкидо, рџби и лека атлетика. Общинският футболен клуб се нарича "Костинброд 2012". Общината осигурява средства за подобряване и развитие на физическата култура и спорта. С помощта на общината са изградени няколко малки спортни площадки в централната част на Костинброд, в дворовете на някои училища и детски градини, като всяка година се организират ученически спортни състезания.

В околностите на Костинброд има пешеходни пътеки за планински туризъм, които са отбелязани в списъка на добре познатите обекти за подобни спортни дейности, <https://www.outdooractive.com/en/>

Природните дадености представляват потенциал за създаването на пешеходни пътеки с различна степен на трудност, а близостта на други туристически атракции в съседните общини и области дават възможност за развитие на туризма, туристическите предложения и инфраструктурата на стопанската дейност.

- Пътека за планинско колоездене Добросл – Своге
- Пешеходна пътека Раниловско поле – Безден Пешеходна пътека Беледие хан – Градец.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

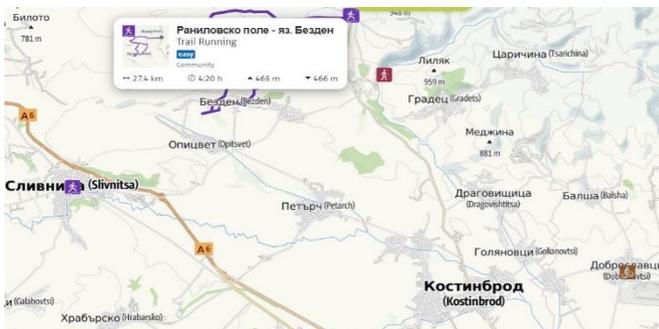
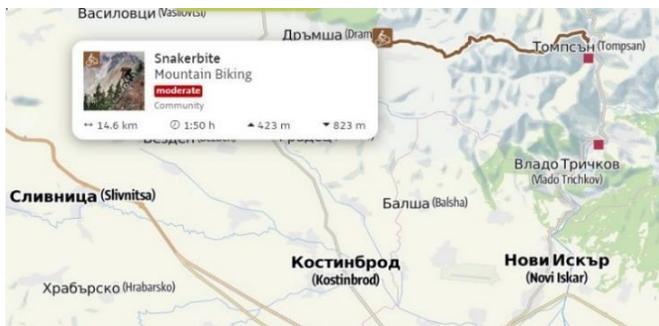
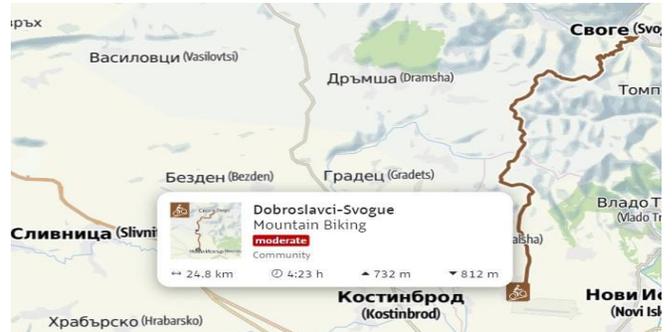
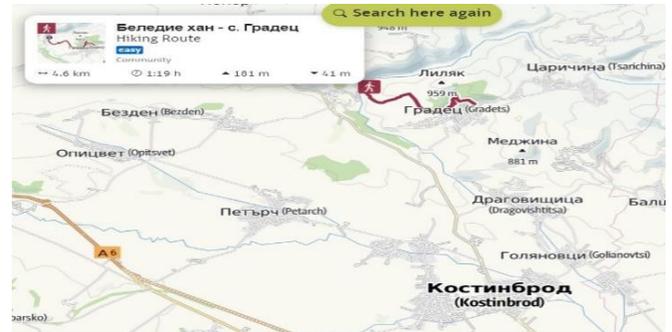
This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

Природне одлике гарантују потенцијал за пешачке стазе различитих нивоа тежине, а и сама близина других туристичких атракција у суседних општинама и окрузима пружају могућност за развој туризма, туристичке понуде и инфраструктуре за ту привредну делатност.

- Стаза за планински бициклизам Добросл – Своге
- Пешачка стаза Раниловско поље – Безден
- Пешачка стаза Беледие хан – Градец

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

4.5. ИНДУСТРИЈА

Економски, друштвени, инфраструктурни и логистички развој општине Костинброд ствара повољне услове за животну средину и развој пословања. Нека од највећих предузећа у Републици Бугарској налазе се у општини Костинброд.

Водећа грана у општини је прехранбена индустрија, која је најстарија привредна грана. За компаније у индустрији су од интереса фабрика безалкохолних пића и природних сокова „Кока Кола Хеленик Ботлинг Компани Бугарска“ (предузеће је међу 100 најбољих компанија по максималном приходу од продаје у земљи); Олинеза, специјализована за производњу мајонеза и сосова, предузеће за производњу живинског меса, јаја и кобасица "Џиев"; Нива - произвођач биљних уља; "Интерион" - произвођач течне чоколаде. Нови велики произвођач је Кенар, који користи простор у расхладној бази Солекс. Витапрот АД је специјализован за производњу сточне хране високог квалитета.

Територијално, пет компанија има седиште у селу Петарч, четири у селу Гољановци, а у селу Друмша постоји сезонски пункт за откуп и прераду печурака и биља. Сва остала предузећа су у самом Костинброду. Основна предност општине Костинброд је Софије, релативно добра инфраструктура, релативно ниске цене земљишта и ефикасна општинска администрација, а све то привлачи инвеститоре који траже погодне локације за развој производних капацитета.

4.5. ИНДУСТРИЈА

Икономическото, социалното, инфраструктурното и логистичното развитие на община Костинброд създава благоприятни условия за околната среда и развитието на бизнеса. В общината се намират едни от най-големите фирми в Република България.

Водещият отрасъл в общината е хранително-вкусовата промишленост, която е най-старият икономически клон. Фирмите в бранша проявяват интерес към фабриките за безалкохолни напитки и натурални сокове, като "Кока Кола Хеленик Ботълинг Компани" (компанията е сред 100-те най-добри компании по максимални приходи от продажби в страната). Също компания Олинеза, специализирана в производството на майонези и сосове. Фирма „Жиев“ за производство на птиче месо, яйца и колбас. Компания „Нива“ - производител на растителни масла. "Interior" - производител на течен шоколад. Новият голям производител е „Кенар“, който използва пространството в охладителната база Solex. „Витапрот“ АД е специализирана в производството на висококачествени фуражи за животни.

Териториално пет фирми имат седалище в село Петърч, четири в село Голяновци, а в село Друмша има сезонен пункт за изкупуване и преработка на гъби и билки. Всички останали фирми са в самия Костинброд.

Като основно предимство на община Костинброд се приема локацията и в близост до София. Също така добрата инфраструктура, сравнително ниските цени на земята и ефективната общинска администрация.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

Добро развијена инфраструктура општине Костинброд има значајан утицај на формирање инвестиционог интереса на територији. Инвестициону атрактивност повећава и моћан инфраструктурни комплекс Софије, укључујући аеродромски комплекс са развијеним везама са светом, проширено снабдевање електричном енергијом, транспорт, гасификацију, водовод и друго. Природно -климатски услови територије и стабилне и повољне еколошке карактеристике су добри предуслови за развој прехранбене индустрије, производње поврћа, истраживачке делатности. Релативно висок ниво образовања и доступност квалификоване радне снаге важни су услови за дугорочну политику привлачења инвеститора. Основни циљ општинске управе Костинброд је да олакша и убрза административне процедуре за домаће и стране инвестиције које су показале инвестиционе намере.

Това са качества, които привличат инвеститори, които търсят подходящи места за развитие на производствени капацитети. Добре развитата инфраструктура на община Костинброд оказва значително влияние върху формирането на инвестиционен интерес на територията. Инвестиционната привлекателност се повишава и от мощният инфраструктурен комплекс на София, включващ летищен комплекс, който изгражда връзки със света, разширено електрозахранване, транспорт, газификация, водоснабдяване и други.

Природно-климатичните условия на територията и стабилните и благоприятни екологични характеристики са добри предпоставки за развитието на хранително-вкусовата промишленост, зеленчукопроизводството, както и научноизследователската дейност.

Относително високото ниво на образование и наличието на квалифицирана работна ръка са важни условия за дългосрочната политика за привличане на инвеститори.

Основната цел на общинската администрация на Костинброд е да улесни и ускори административните процедури за местни и чуждестранни инвеститори, проявили инвестиционни намерения.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

5. ОПШТИНА ГАЦИН ХАН / РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Општина Гаџин Хан припада Нишком региону и простору Југоисточне Србије. Општина обухвата 34 насеља, а центар општине је насеље Гаџин Хан. Општина заузима површину од 325 км² (од чега на пољопривредну површину отпада 18. 201 ха, а на шумску 10. 610 ха). Процењен број становника је нешто више од 8.000, а просечна старост преко 50 година.

Све до 1944. године ово насеље се звало Прокопова кутина, а назив је највероватње добило по власнику хана, Станку, чији је надимак био Гаџа, јер је био нижег раста. Гаџин Хан је био познат по карактеристичним занатима. Места Мали и Велики Крчимир, Семча и Сопотница била су позната по најбољим кречарима; село Гарџе је било познато по ћумуру, а село Гркиње по грнчарији. Заплањска Топионица је и данас надалеко позната по узгајању црног лука, а сваког јула у овом селу се организује манифестација "Јужноморавски дани црног лука".

5. ОБЩИНА ГАДЖИН ХАН / РЕПУБЛИКА СЪРБИЈА

Община Гаджин Хан принадежи към област Ниш и областта на Югоизточна Сърбия. Общината включва 34 населени места, като център на общината е селото Гаджин хан. Общината заема площ от 325 км² (от които земеделската площ е 18 201 ха, а горската площ е 10 610 ха). Прогнозният брой на жителите е малко повече от 8000, а средната възраст е над 50 години. До 1944 г. това селище се е казвало Прокоповакутина и най-вероятно е кръстено на собственика на механата Станко, чийто прякор е Гаджа, който идва от това че е бил нисък на ръст човек. Гаджин Хан е бил известен със своите характерни занаяти. Градовете Мали и Велики Крчимир, Семчай Сопотница са били известни с най-добрите варовици; село Гарџе е било известно със своите дървени въглища, а село Гъркине с керамиката си. Запланска Топионица все още е широко известна с отглеждането на черен лук, а всеки юли в това село се организира манифестацията „Южноморавски дни на черен лук“.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

6. КЉУЧНИ ТУРИСТИЧКИ ЛОКАЛИТЕТИ, СПОРТСКЕ И ОСТАЛЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ У ОПШТИНИ ГАЦИН ХАН

6.1. ТУРИЗАМ

Заплање

Заплање је брдско-планински крај на југоистоку Србије, који се највећим делом поклапа са подручјем које припада општини Гаџин Хан. Заплање се дели на Горње Заплање, чији је центар Доњи Душник, и Доње Заплање чији је центар Гаџин Хан. На једној страни Заплањске долине је Сува планина, а са друге стране су планине Селичевица, Бабичка Гора и Крушевића. Кроз Заплање тече и Кутинска река, која је дуга око 40 км.

На подручју Заплања постоји хотел „ТРЕМ“ у Доњем Душнику који је реновиран 2004. год. И располаже са 90 лежаја у 1/2, 1/3 и 1/4 собама са купатилом и централним грејањем, рестораном и терасом са 200 места, ТВ салом, учионицом, уређеним тереном за мале спортове (кошарка, одбојка, мали фудбал) и новосаграђени ловачки дом изнад Калетинца. Поред наведеног хотела, ту су и

6. ОСНОВНИ ТУРИСТИЧЕСКИ ОБЕКТИ, СПОРТ И ДРУГИ СЪБИТИЈА В ОБЩИНА ГАДЖИН ХАН

6.1. ТУРИЗЪМ

Заплане

Заплане е планист и хълмист район в югоисточната част на Сърбия, който в по-голямата си част съвпада с района принадлежащ към община Гаџин Хан. Заплане се разделя на Горно Заплане, чийто център е Долни Душник, и Долно Заплане с център Гаџин Хан. От една страна на долината на Заплане е Сува планина, а от другата страна са разположени общините Селичевица, Бабичка гора и Крушевица. През Заплане минава Кутинска река, която е с дължина 40км. На територията на Заплане се намира хорел „ТРЕМ“ в Долни Душник, който е реновиран 2004.година. Той разполага с 90 легла 1/2 , 1/3 и 1/4 стаи с бани и централно отопление, ресторанта може да приеме 200 госта, ТВ зала, класна стая, озеленено игрище за малки спортни прояви, като минифутбол, волейбол, баскетбол. Също така новопостроения ловен дом над Кателница е една от атракциите. Освен гореспоменатият хотел, много домакинства са готови да приемат туристи, но без категоризиране на самите съоръжения. Надморската височина на Заплане варира от 200м в близост до южна Морава до 1808м, което е височината на връх Тремна в Сува планина. Самият Гаџин Хан е на надморска височина 300м, което е със 100м повече от надморската височина на Ниш, която е 197м. Понеже Гаџин Хан е само на 11км от Ниш, имайки предвид летището в Ниш и

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

бројна сеоска домаћинства спремна за пријем туриста, али без обављене категоризације самих објеката.

Надморска висина Запања креће се од 200 м код Јужне Мораве до 1808 м колико износи врх Трем на Сувој планини. Сам Гаџин Хан је на надморској висини од око 300m или на 100m већој надморској висини од града Ниша (197m). Пошто је Гаџин Хан удаљен од Ниша само 11km, имајући у виду Нишки аеродроме као и најближи путни правац Ниш - Власинско језеро, Запање у целини има туристичку атрактивност за разне облике одмора и рекреације. Осим тога, Запање има и неке посебне туристичке атрактивности, и то:

- Душничко врело
- Сува планина са Тремом
- Ибровица на Селичевци
- Кутинска река
- Амбијентални садржај сеоских насеља

За развој туризма у Запању, поред наведених туристичких атрактивности самог Запања, од посебног значаја су још следећи фактори у непосредном окружењу: близина града Ниша аеродроме, асфалтирани путеви који везују Запање са магистралама Београд-Ниш-Скопље и Београд-Ниш-Пирот Ниш, Власинско језеро, Нишка бања као врло развијен бањско-рекреативан центар и пољопривредна производња у самом Запању која представља солидну основу за задовољавање будуће туристичке тражње за пољопривредним производима-здрава храна.

Нај-блиският път Ниш-Власинско езеро, Заплане е удачна локација за различни видове планински одмор. Освен това Заплане има няколко туристически атракции, като:

- Душничко врело
- Сува планина с Трем
- Ибровица на Селичевци
- Кутинска река
- Околното съдържание на селищата

За развитието на туризма в Заплане, покрай изброените по горе туристически атракции от изключително значение са следните фактори, които се намират в близост до Заплане, а те са: летището в Ниш, асфалтирания път до магистралите които свързват Заплане с Белград – Ниш – Скопие и Белград – Ниш – Пирот, Власинското езеро, термалната баня в Ниш, като една много развита и модерна локација, рекреативен център и земеделско производство в Заплане, което представлява солидна основа за бъдещи туристически запитвания за земеделски продукти и здравословни храни.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

Специјални резерват природе Сува планина

За све љубитеље природе, планинарења и пешачења, Сува планина представља право уживање и изазов. Ова планина југоисточне Србије је дуга 45km и простире се у правцу северозапад, од Нишке Бање, на југоисток, до Бабушнице и Лужничке котлине. Највиши врх Суве планине је Трем (1810m), који личи на висораван на којој се налазе травнате вртаче и увале.

Због изузетног броја ендемских биљних и животињских врста, Сува планина је Специјални резерват природе, првог, другог и трећег степена заштите. На Сувој планини расту Српска рамонда, Наталијина рамонда и Панчићева кандилика, као и бројне угрожене врсте флоре и фауне. Сваке године, последње недеље фебруара, организује се манифестација "Зимски успон на Трем", у оквиру које стотине планинара прелази преко 20km, како би се попело на највиши врх Суве планине - Трем.

Специјален резерват на Сува планина

За всички любители на планината, разходките и планинските преходи Сува планина е истинско богатство и същевременно изпитание. Тя е дълга 45km и се разполага в посока северозапад, от Нишка баня на югоисток до Бабушница и Лужничка котлина. Най-високият връх на Сува планина е Трем, той е с височина 1810m. Прилича на плато върху което са разположени пасища. Поради изключително високия брой на ендемични растителни и животински видове Сува планина представлява специален природен резерват, който е защитен на първо, второ и трето ниво. На планината се намират следните интересни растения – Србска рамонда, рамондата на Наталия, Панчићева кандилика, както и бројни застрашени растителни и животински сортове. Всяка година последната седмица на месец февруари се организира събитието „Зимни изкачване на Трем“, в рамките на което стотици планинари покоряват Трем, като минават по 20km за да стигнат до най-високия връх.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

6.2. ЦРКВЕ И МАНАСТИРИ У ОПШТИНИ ГАЦИН ХАН

Љубитељи верског туризма на територији општине Гаџин Хан могу посетити бројне православне храмове, као што су:

Црква Светог Вазнесења у селу Велики Крчимир

На обронцима Суве планине у Горњем Заплању у селу Велики Крчимир, поред цркве из 1937. године, налази се стара црква, обе посвећене Христовом Вазнесењу. Стара црква Вазнесења Господњег је издужена једнобродна полуоблично засведена грађевина са наглашеним челом лука свода на попречним фасадама и полукружном апсидом.

Наос од припрате је некад одвајао зид од кога су остали трагову у виду пиластра који деле цркву на два травеја. Зидана је крупним квадерима сиге у кречном малтеру и покривена двосливним кровом. Накнадним интервенцијама 1838. и 1899. године призидан је трем, отворена јужна врата и проширени прозори, а нови иконостас померен ка западу.

У цркви се налази споменик тројице устаника из Првог српског устанка које су Турци погубили. Према некад видљивом натпису осликавање цркве је започето

6.2. ЦРКВИ И МАНАСТИРИ В ГАДЖИН ХАН

Привържениците на религиозния туризъм могат на територията на Гаџин хан да посетят много православни храма, някои от които са:

Црква „Свето възнесение господне” Велики Кърчимир

По склоновете на Сува планина в Горно Заплане в село Голям Кърчимир, до самата црква от 1937.г. се намира още една срата црква, и двете цркви са в името на Христовото Възнесение. Старата црква Вазнесение Господно е издължена ,с едно основно тяло, двустранни стени с напускаща пътека под формата на пиластър, който разделя црквата от долните две улици. Изградена е от големи блокове варовик и покрита с двускатен покрив. Последващите интервенции през 1838.г. и 1899.г. добавят още една врата от јужната страна на црквата и разширяват прозорците, а новият иконостас се премества на запад.

В самата црква се намира паметна плоча, на тримата възстаници които са били убити от турците в Първото сръбско възстание. Съдейки от един надпис, който вече не се вижда така јасно, црквата е била изографисвана 1629.г. за първи път. В наоса, олтарното пространство и вѣншната страна на западната стена са запазени фрагменти от старинни стенописи. В олтарното пространство е шествието на архиепископа Св. Трима Архиереи, Св. Димитрий, Св. Нестор, Св. Георги и други. В полукалотичната апсида се намира фреската на Христос в мандорлата, а под Дева Мария се простират небесата, заобиколени от Благовещение и увенчани от Причастието на Апостолите. Има сцени от живота на

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

априла а завршено јуна месеца 1629. године. Фрагменти старог живописа сачувани су у наосу, олтарском простору и на спољној страни западног зида припрате. У олтарском простору је поворка архијереја, св. Три јерарха, св. Димитрије, св. Нестор, св. Георгије, и др.

У полукалоти апсиде је Христос у мандорли а испод Богородица шира од небеса, окружени Благовестима и надвишени Причешћем апостола. Ту су и сцене из Христовог живота: Рођење, Крштење, Мироносице, Васкрсење, Распеће, Улазак у Јерусалим, Христос храни гладне после проповеди, као и Ваведење Богородице. Мале уоквирене композиције су хармоничне и складаног колорита, док сигуран цртеж указују на даровитог сликара. Други зограф скромнијег талента нешто касније је осликао Страшни суд на западној фасади, чији квалитет заостаје за оним у наосу. Једноставна конструкција двоспратног иконостаса попуњена је иконама из ХИХ (престоне) и ХХ века. Изнад улазних врата урезан је натпис од стране патријарха Арсенија ИВ Шакабенде из 1753. године, када је боравио у цркви повлачећи се од Турака. Конзерваторски радови 1957. године вратили су кров обрушеној цркви, санациони радови изведени су 1970, заштита живописа обављена је 1970. и 1974, да би се 2003. године приступило консолидацији и уклањању познијих слојева.

Љубитељи верског туризма на територији општине Гаџин Хан могу посетити бројне православне цркве / храмове, као што су:

- Црква Светог Вознесења у Великом Крчимиру
- Црква Светог Илије у Јагличју

Христос, които олицетворяват - Раждане, Кршћение, Мироносици, Възкресение, Разпятие, Влизане в Йерусалим, Гладни за Христос след проповедта, както и Въведение Богородично. Малките композиции така добре си пасват цветовете и тематично с другите фрески, а това сочи за ранга и уменията на майстора който ги е правил.

Втората картина, като свидетелство на по-скромнен талент, по-късно е нарисувана и показва Страшния съд на западната фасада, чието качество изостава от това на наоса. Опростената конструкция на двуетажния иконостас се допълва с икони от 19 и 20 век. Над входната врата е гравирани надпис от страната на патриарх Арсениј IV Шакабенде от 1753.г., когато той е отседнал в църквата, който се отдегля от турците. През 1957.г. конзервационните работи са върнати на излъсканата църква, реставрационните дейности са извършени през 1970.г., а заштитата на стенописите е извършена през 1970.г. и 1974.г., а през 2003.г. започва укрепване и премахване на по-късни пластове.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

- Црква Успења Св. Богородице у селу Гркиња
- Црква Светог Николаја у Доњој Студени
- Црква Свете Тројице у Горњој Студени
- Црква Рођења Пресвете Богородице у Мокри
- Црква Светог Николе у Доњем Драговљу
- Црква Свете Тројице у Ћелијама
- Црква Светог Великомученика Георгија у Горњем Барбешу

6.3. АРХЕОЛОШКИ ЛОКАЛИТЕТИ У ОПШТИНИ ГАЦИН ХАН

Бројни су археолошки локалитети у општини Гаџин Хан. Најстарији археолошки налази у Запању указују на постојање насеобина у периоду праисторије. У околини манастира Свети Никола у селу Миљковац пронађена је праисторијска бронзана секира, која се данас чува у Народном музеју у Београду. У селу Доњи Душник пронађене су две бронзане дршке украшене људским фигурама, које потичу из 2. или 3 века. Остаци римске тврђаве се налазе изнад села Ћелије, за коју се претпоставља да је била повезана подземним тунелима све до села Миљковац. Остаци римских грађевина се могу пронаћи и на Бабичкој Гори и Селичевци. Село Краставче се некада звало Железник, по чему се претпоставља да се овде

Привържениците на религиозния туризъм могат на територията на Гаџин Хан да посетят много православни храма, някои от които са:

- Црква „Свето възнесение господне“ Велики Кърчимир
- Црква „Свети Илия“ в Ягличе
- Црква „Успение Богородиче“ в село Гркиня
- Црква „Св. Никола“ в Долня Студена
- Црква „Св. Троица“ в Горня Студена
- Црква „Св. Троица“ в Килии
- Црква „Св. Великомъченик Георги“ в Барбеш

6.3. АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ОБЕКТИ В ОБЩИНА ГАДЖИН ХАН

В община Гаџин Хан има множество археологически обекти. Най-старите археологически находки открити в Запање показват съществуването на селища от праисторическия период. В околностите на манастира Свети Никола в село Миљковец е открита праисторическа бронзова брадва, която днес се съхранява в Националният музей в Белград.

В село Долни Душник са открити два бронзови медала, които са украсени/гравирани с човешки фигури, те датират от 2ри и 3ти век. Останките от римската крепост се намират в село Клетка, за което се предполага че е било свързано с подземни тунели до село Миљковец. Подобни останки от римски крепости могат да се намерят и в селата Бабичка гора и Селичевци. Селото Краставче някога се е казвало Железник, което ни насочва към мисълта че някога там се е намирала римска топилня на желязо, днешното име на селото произлиза от времената на

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

налазила римска топионица гвожђа; данашњи назив село је добило у време Турака по огромном краставцу, који је био тежак 12 ока (око 15kg).

турците, и е дадено заради една огромна краставица, което е тежала 12ока (около 15kg).

6.4. ЗАПЛАЊСКЕ ВОДЕНИЦЕ ПОТОЧАРЕ

Уколико се нађете на општини Гаџин Хан, једна од туристичких атракција су свакако и старе заплањске воденице поточаре, које се налазе између села Доњи и Горњи Душник. На два до три километра уз заплањску речицу Горњодушничко врело, налази се 17 старих воденица поточара. Већина воденица је стара и преко 300 година. Нажалост, они су прилично оронули и прерасли са корововима, и само три периодично активирају точак и мешају кукуруз и жито, као што су некада били.

Ако се озовете в община Гаџин Хан, една от туристическите атракции е всяка стара воденица в село Заплане, която се намира между селата Долни и Горни Душник. На два-три километра покрай планинската река Горњодушничковокрело има 17 стари воденици. Повечето от мелниците са на повече от 300 години. За съжаление те са доста порутени и обрасли с корояди, само три от тях периодично активират въртенето на камъните за смилане на царевича, както някога са правили.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

6.5. МАНИФЕСТАЦИЈЕ У ГАЦИНОМ ХАНУ

Током године у општини Гаџин Хан се организују бројне манифестације, а најзначајније културне манифестације су:

- Миљковићеве поетске свечаности
- Колонија ликовних аматера – 17 воденица
- Дани Заплања у Доњем и Горњем Душнику
- Црни дани Јужног мора у Заплањској Топоници

6.6. ИЗЛЕТИШТА

Планина Селичевица налази се недалеко од Ниша. Припада моравској навлаци и убраја се у Родопске планине, односно планине Српско-македонске масе. Простире се правцем исток-запад у дужини од око 15 километара, а ширине је 5-6 километара. Пружа се од Јужне Мораве на југозападу до Кутинске реке на североистоку. На северу допире надомак Ниша, северозападу до Малошишта, а на истоку до заплањске котлине. Од Попова главе одвојена је севернонишавским раседом. Ова планина је обрасла

6.5. СЪБИТИЈА В ГАДЖИН ХАН

През годината в община Гаджин хан се организираат многобројни събития, а най-важните културни събития са:

- Празненства на поезията на Милкович;
- Пленер на художниците аматьори – 17 Воденици
- Дни на Заплања в Долни и Горни Душник
- Черни дни на јужно море в Запланиска Топоница

6.6. МЕСТА ЗА ПИКНИК

Планина Селичевица се намира близо до Ниш. Принадлежи на Моравската ревиера и се причисљава към Родопските планини тоест планините на Србско-Македонските масиви. Тя се простира в посока исток-запад по дължина от около 15км, а ширина 5-6км. Протяга се от Южна Морава на југозапад до Кутинска река на североисток. На север достига в рамките на опсега до Ниш, северозапад до Малошиште, а на исток до Запланската котловина. От Попова глава е отделена със Севернонишавския разлом. Тази планина е обрасла с шума и това предимно храстова,

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

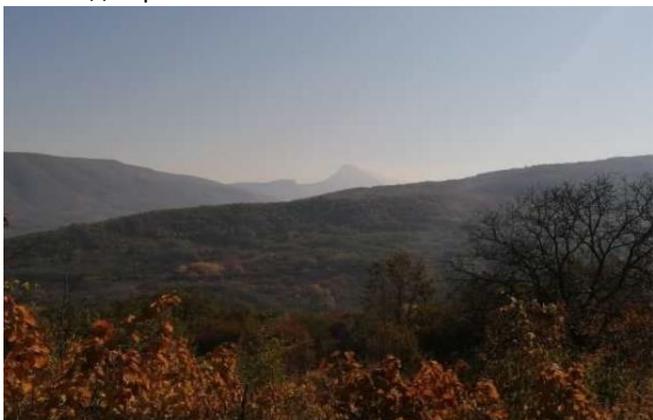
This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

шумом и то претежно храстовом, буковом и лесковом. Највиши врхови су Ибровица (902 м), а затим Велика Тумба (872 м) и Цветкова јабука (831 м).

Кроз историју, положај Селичевице увек је имао велики значај. На крајњем западном делу Селичевице, још је доба Источног Римског царства изграђено утврђење Комбос, које је током средњег века проширено и у време кнеза Лазара названо Копријан. Ово утврђење је било брана надирању било ког непријатеља у Поморавље, а важну улогу одиграло је у периоду после боја на Косову и потискивању Мусе, претедента на турски престо, из ових крајева, када су се деспот Стефан Лазаревић и Ђурађ Бранковић ставили у службу претедента Мехмеда првог.

Када год се град Ниш ослобађао ропства и окупације, увек је један од праваца ослобођења ишао преко планине Селичевице. У српско-турском рату, вођеном децембра 1877. и јануара 1878.године, одлучујућа победа српске војске била је на брду Горица на планини Селичевци, деветог јануара 1878.године, а један од двојице српских генерала –

букова и лескова. Нај-високият врх е Ибровица (902м), след това Велика Тумба (872м) и Цветкова ябълка (831м).

През историјата положението на Селичевице е имало огромна важност. На крајниот западен дял на Селичевице, още от времето на источното римско царство съградено е укрепление комбос, което по времето на средния век е проширено и по времето на Княз Лазар наименовано Копријан. Тази крепост е била пазител от всички непријатели в Поморавие, а важна роля е имало в периода след борбата на Косово и репресијата на Муса, претендента за турскиот престол, от тези краеве, кдето са Деспот Стефан Лазаревич и Ђура Бранкович приели службата на претендента Мехмед Първи.

Винаги кога тогаш град Ниш се ослободуваше од робство и окупација посоката на ослободението е минавала през планина Селичевице. Србско-Турскиот рат, воден през декември 1877. И јануари 1878.година решаващата победа на србската војска е била на врха Горица, на планина Селичевци, 09.01.1878.г един од двамата србски генерали Јован Белимаркович, сформира своја одряд в село

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

Јован Белимарковић, свој штаб оформио је у селу Бербатову, на северним падинама Селичевце.

Дан касније, потписана је конвенција о предаји града Ниша, а једанаестог јануара 1878.године, српска војска, на челу са кнезом Миланом Обреновићем, ушла је у центар града и на тврђави развила српску заставу, те се отуда једанести јануар у Нишу обележава као дан ослобођења од турског ропства. На завршетку првог светског рата, после пробоја Солунског фронта, септембра месеца 1918.године, прва армија српске војске, којом је командовао војвода Петар Бојовић, и друга армија, на челу са војводом Степом Степановићем, снажно су надирале долином Вардара и Јужне Мораве. Последња линија одбране окупатора била је постављена управо на планини Селичевци, од Јужне Мораве до Запања, и даље према Пироту и Бабушници. Циљ немачке војске био је да се преко територије Бугарске повеже и консолидује са турском војском, и због тога је задржавање српских ослободилаца на линији јужно од Селичевце био последњи адут окупатора. У незадрживом продору, десетог октобра 1918.године, српска војска освојила је све положаје на Селичевци и протерала окупатора у градско језгро. Само дан касније, српски ослободиоци ушли су у јужна предграђа Ниша, а окупатор је морао да пређе са леве на десну обалу Нишаве и започне повлачење ка северу. Тиме је Ниш био дванестог октобра 1918.године ослобођен од окупације у првом светском рату.

Најзад, на самом врху Селичевце током другог светског рата, била је инсталирана радио релејна

Бербатово, на северните склонове на Селичевци. Дан покъсно потписана е конвенција за предаване на град Ниш, а на 11.01.1878.година срѣбската войска, на чело с Княз Милан Обренович влиза в центъра на града и на крепоста развява срѣбското знаме и от тогава 11.01. в Ниш се отбелязва като ден на Освобождение от Турското робство. На края на първата световна война след пробива на Солунския фронт, септември 1918.година първата армия на Срѣбската войска с командант Войвода Петър Войович и втората армия с начело Степан Степанович са нахлули в долината на Вардар и Южна Морава, последната линия на отбраната на окупатора е била поставена точно на планина Селичевци от Южна Морава до Запања и по нататък към Пирот и Бабушница. Целта на Германската войска е била чрез територията на България да се свърже и консолидира с Турската войска и поради това задържане на срѣбските освободители на јужно от Селичевце е бил последният опит на окупаторите. Неудържимото проникване на 10.октомври 1918.година срѣбската войска печели всички области на Селичевци и изгонва окупатора в градския център. Само ден по-късно, срѣбските освободители влизат в јужното предградие в Ниш, а окупатора бива принуден да мине от левия на десния бряг на Нишава и да започне оттегляне към север. С това Ниш на 12.10.1918.година бива освободен от окупацията в първата световна война.

На самия врѣх на Селичевце по време на втората световна война е било инсталирано радио реле, станция на германската войска, а сигнала на радио

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

станџа немачке војске, а сигнал Радио Београда тада је преко релеја на Селичевици усмераван према северној Африци. Остаци зграде у којој је била смештена немачка војска која је опслуживала релеј на Селичевици, и даље постоје на врху Ибровица, а мештани села Вукманово, Бербатово и Гркиња, веома добро познају, из приче својих родитеља и предака, сва дешавања на Селичевици, током другог светског рата. Такође, део јединица који је ослободио Ниш у другом светском рату, 14. октобра 1944. године, продор у Ниш извршио је преко Селичевице.

Кутинска река протиче кроз Заплање односно општине Гаџин Хан и Нишка Бања у Нишавском округу. Изворе на Сувој планини и дугачка је око 40 км. Улива се у реку Нишаву као њена лева притока код насеља Никола Тесла.

У најширем смислу она припада сливу реке Нишаве, односно Јужне Мораве, затим Велике Мораве, Дунава, па самим тим и Црноморском сливу. Кутинска река има неколико притока. Код села Драговље са леве стране улива се Драговска река, у месту Доњи Душник као лева притока улива се Бела

Београд тогава се е предавал преџ Селичевице насочен кџм северна Африка. Остански на зградата в която е била настанена германската војска, която е обслужвала релеја на Селичевице съществуват още на върха на Ибровица, а жителите на село Вукманово, Бербатово и Гъркиня много добре знаят какво се е случвало по време на втората световна война от приказките на своите родители и предци. Съџо, част от войските които са освободили Ниш от втората световна война 14. Октомври 1944. Година са проникнали и в Ниш преџ Селичевице.

Кутинска река протича преџ Заплање, община Гаџин Хан и Нишка баня преџ Нишавски окръг. Извѳра на Сува планина с дџлжина около 40км. Влива се в река Нишава, като лѳв приток в квартал Никола Тесла. Тя принадлеџи на речното корито на Нишава, т.е. Южна Морава, след това Велика Морава и след това Черноморскиѳ слив. Кутинската река има неколико притока. До селото Драговля от лѳвата страна се влива Драговската река в мястото Долни Душник като лѳв приток влива се Бѳла река. Коларничкиѳ поток (лѳво) и поток Бучан (дѳсно) вливат се в място Краставча, а Марина Кутина приема притоците на Гъркинската река. Най-дѳлга от всички е Чагровачката река, която се влива в Кутинската река от дѳсната страна на Гаџин Хан.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

река. Коларнички поток (лева) и поток Бучан (десна) уливају се код места Краставче, док код Марине Кутине, Кутинска река прима Гркињску реку. Најдужа од свих је Чагровачка река, која се улива у Кутинску реку са десне стране код Гаџиног Хана.

Зимски успон на Трем - љубитељи планинарења имају прилику сваке године да се попну на највиши врх Суве планине - Трем, и то стазом дугом 20 км.

Стаза, укупне дужине 20 км, креће из села Доњи Душник, а до врха Суве Планине иде шумском стазом до превоја Девојачки гроб, па све до Трема, који је на висини од 1.810 м надморске висине.

Џиповима до Селичевица - љубитељи авантуре, брзе вожње и природе учествују на традиционалном релију „Катена мунди“. Пролазе кроз пет општина, а крајњи циљ је планина Селичевица на територији општине Гаџин Хан. „Катена мунди“ се одржава сваке године у склопу обележавања градске славе града Ниша Светог Цара Константина и царице Јелене, а организатор је Сафари клуб из Ниша . Адреналин , природа и добра забава, оно је што сваке године доводи такмичере на традиционални рели џипова “Катена мунди” или вериге света. Овога пута

Зимно изкачване на Трем - Любителите на алпинизма имат възможност всяка година да се изкачат на нај-високият връх на Сува планина – Трем и това по пътека дълга 20км.м Пътеката с дължина 20км почва от село Долни Душник и до връх Сува планина минава през горска пътека до прохода Момински гроб, до Трем, който се намира на 1810м надморска височина.

С джипки до Селичевица – любителите на приключения, бързо каране и природата участват на традиционното рали „Катена Мунди“, минават през 5 общини, а крайнта цел е планина Селичевица на територията на община Гаџин хан. „Катена Мунди“ се състои всяка година в съчетание отбелязването на тържеството на град Ниш Св. Цар Константин и Царица Елена, а организатор е сафари клуб от Ниш. Адреналин, природа и добро забавление е това което всяка година води съзтезателите на традиционния рали с джипки „Катена Мунди“ или вериги на света. Този път крайната цел е планина Селичевица и освен скорост на съзтезателите е нужно и умение за да победят противниците. Селичевица от части обхваща

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

крајњи циљ је планина Селичевица, а осим брзине такмичарима је потребна и вештина да победе противнике. Селичевица делом захвата и општину Гаџин Хан која сваке године учествује у овом релију. Правило је да се креће од Ниша, старим војним путевима. Рута се одређује у складу са старим војним записима, догађајима и записима путописаца, који представљају историју и културу овог краја.

6.7. СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Бициклизам - круг око Суве планине

Ово је можда и најлепша (али и најзахтевнија) бициклистичка тура у околини Ниша. Бициклисти у врхунској кондицији је возе за једно преподне, док ће просечном циклотуристи требати добар део дана како би прешао целу релацију. Тура је специфична по томе сто се у њој пролази кроз 6 општина (Медијана, Ниска бања, Гаџин Хан, Власотинце, Бабушница, Бела Паланка), 6 котлина (Нишка, Заплањска, Бабушничка, Коритничка, Белопаланка и Островичка) и преко 6 превоја. Асфалт дуж целе

и општина Гаџин Хан, която всяка година участва в това рали. Правилото е да се тръгва от Ниш, по стари военни пътища. Маршрута се определя според стари военни записи, събития и записи на пътеписци, които представляват история и култура на този край.

6.7. СПОРТ И ОТДИХ

Колоездене- обиколка около Сува планина

Това е може би нај-хубава (но и нај-взискателната) велосипедна обиколка в околността на Ниш. Велосипедистите които са във върховна кондиция ја взимат за половин ден, докато на обикновенния колоездач ќе му е нужен почти цела ден да мине тој маршрут. Обиколката е специфична со тоа, че минава преку 6 општини (Медиана, Нишка Бања, Гаџин Хан, Власотинце, Бабушница, Бела Паланка), 6 долини (Нишка, Запланска, Бабушничка, Коритничка, Белопаланка и Островицка) и над 6 прохода. Птицата са добре маркирани и се намират во чудесно состојание, во повеќето случаи учествуваат Ниш - Гаџин Хан - Бабушница - Бела Паланка нема да имаат интензивен трафик. Во крај на обиколката ќе

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

деонице је доброг до одличног квалитета, путеви су добро обележени и у већини случајева на деоници Ниш – Гацин Хан - Бабушница - Бела Паланка неће бити густог саобраћаја. На крају туре вас очекује возња коридором 10, од Беле Паланке до Ниша, а то је што се густине саобраћаја тиче најтежа деоница.

Бициклизам - круг око Селичевице

Лагани тренинг око планине која са јужне стране оивичава контуре града. Асфалт је целом дужином пута. Од ниског насеља Никола Тесла (популарно названо "Број 6") до села Гркиња је константан блажи успон, а одатле се све до Брестовца спуштате квалитетним регионалним путем кроз Заплањска села. Вожња од Брестовца до Ниша је нешто напорнија јер је саобраћај густ у неким моментим

се движат по Коридор 10, од Бела Паланка до Ниш, това е така, зашто трафика се увеличава и става доста по-натоварен.

Колоездене - крџ око Селичевица

Лека тренировка в планината в јужната част на града. Асфалтџ е по цялата дџлжина на пџтя. От ниското селище Никола Тесла (популарно наричано „Номер 6“) до село Гџркиња има постојанно по-благо изкачване, а оттам чак до Брест се спууска по квалитетен регионален пџт през села Запланска. Шофирането от Брестовац до Ниш е малко по-напрегнато, зашто трафикџт на моменти е натовареност.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

7. АНАЛИЗА ЗАЈЕДНИЧКИХ СПОРТСКО - ТУРИСТИЧКИХ ПОТЕНЦИЈАЛА У КОСТИНБРОДУ И ГАЦИНОМ ХАНУ И МЕРЕ ЗА ПРОМОЦИЈУ

Општина Костинброд и општина Гаџин Хан имају заједничке спортско -туристичке потенцијале који се могу груписати у неколико облика спортско туристичког производа (категирија) и заједнички сагледавати са становништва њиховог будућег унапређења и развоја. Најзначајнији облици спортско - туризма који се могу развијати на прекограничном региону су:

- Спортско - рекреативни туризам
- Излетнички туризам
- Верски туризам
- Манифестационо-културни туризам

Поједини локалитети се преплићу у више категорија, док поједине категорије имају већи број потенцијала. У наставку текста издвојени су најзначајнији потенцијали за развој и промоцију груписани према облицима туризма.

7. АНАЛИЗ НА СЪВМЕСТНИТЕ МЕРКИ НА НАСЪРЧАВАНЕ НА СПОРТНО- ТУРИСТИЧЕСКИ ПОТЕНЦИАЛИ В КОСТИНБРОД И ГАДЖИН ХАН

Община Костинброд и община Гаџин Хан имат общи спортно-туристически потенциали, които могат да бъдат групирани в няколко спортно-туристически категории и съвместно да се преразглеждат от гледна точка на тяхното бъдещо напредване и развитие. Най-важните форми на спортен туризъм, които могат да се развиват в трансграничния регион са:

- Спортно-развлекателен туризъм
- Екскурзионен туризъм
- Религиозен туризъм
- Манифестационен и културен туризъм

Някои населени места са преплетени в няколко категории, докато някои категории имат по-голям потенциал. В следващия текст са изтъкнати най-значимите потенциали за развитие и популяризиране, групирани според формите на туризъм.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

7.1. СПОРТСКО - РЕКРЕАТИВНИ ТУРИЗАМ

Значајни потенцијали за развој и даљу промоцију спортско-рекреативног туризма на територији општина Костинброд и Гаџин Хан су стазе за планински бициклизам и пешачке стазе у општини Костинброд и Специјални резерват природе Сува планина, Кутинска река, Заплање и планина Селичевица у општини Гаџин Хан. Обе општине су атрактивне за активности планинарења, камповања, излете, бициклизма, мото-трке и рели трке. Такође, планинарска друштва сваке године организују традиционалне успоне и излете, од који посебно треба да се истакне зимски спон на врх Трем на територији општине Гаџин Хан.

Циљне групе:

Циљне групе за горе наведене локације су: планинарска друштва из Србије, Бугарске, и других држава из региона, љубитељи природе, спортисти који су на висинским припремама, ултрамаратонци, удружења и љубитељи мото и рели трка, бициклисти, туристи који су у посети општинама Костинборд и Гаџин Хан.

Циљна тржишта:

Србија, Бугарска, Северна Македонија, Албанија, Црна Гора.

Унапређење туристичких потенцијала:

- Обележавање стаза за планинарење
- Реконструкција и адаптација планинских домова
- Постављање мобилијара за одмор
- Постављања справа за тренинг на отвореном

7.1. СПОРТНО-РАЗВЛЕКАТЕЛЕН ТУРИЗЪМ

Значителен потенцијал за развој и по-нататјашно популяризиране на спортно-рекреационни туризъм в общините Костинброд и Гаџин Хан са пътеките за планинско колоездене и пешеходните пътеки в община Костинброд и Специјални природен резерват Сува планина, Кутинска река, Заплање и планина Селичевица в община Гаџин Хан. И двете общини са атрактивни за пешеходни активности, кэмпинг, екскурзии, колоездене, състезания с мотоциклети и рали състезания. Също така, алпинистските сдружения всяка година организират традиционни изкачвания и излети, от които особено трябва да се подчертае зимното изкачване на връх Трем в община Гаџин Хан.

Целеви групи:

Целеви групи за горните локации са: алпинистки сдружения от Србија, България и други страни от региона, любители на природата, атлети, които се подготвят за висока надморска височина, ултрамаратонци, сдружения и фенове на мотоциклетните и рали състезанията, велосипедисти, туристи, посещаващи общините Костинборд и Гаџин Хан.

Целеви пазар:

Србија, България, Северна Македония, Албания, Черна Гора.

Подобряване на туристическия потенциал:

- Маркиране на планинските пътеки;
- Реконструкция и адаптация на планински домове;

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

- Уређивање стаза за рели и мото трке
- Постављање излетничких пунктова за целодневне и полудневне излете у природи, едукативне, пешачке, планинарске, ловачке, риболовне и друге туре.
- Организовање традиционалних успона
- Унапредити сарадњу планинарских друштава из прекограничног региона
- Организовање заједничких радионица планинске орјетнације
- Постављање излетничког мобилијара (клубе, надстрешнице и друго)
- На локалитетима организовање, научне, еколошке, уметничке радионице, стреличарство и спортске кампове у природи.
- Обележити тематске стазе (флоре, фауне, лековитог и зачинског биља, гљива, шумских плодова...)
- Организовање државних и регионалних регионалних спортских такмичења
- Монтаж на ваканционна обзавеждане;
- Монтаж на тренировачно оборудване на открито;
- Подреждане на пџтеки за рали и мотоциклетни състезања;
- Създаване на екскурзионни пунктове за целодневни и полудневни екскурзии сред природата, образователни, туристически, планински, ловни, риболовни и други турове;
- Организиране на традиционни изкачвања;
- Подобряване на сътрудничеството на пинистските сдруженија от трансграничнија регион;
- Организиране на съвместни работилници за планинско ориентиране;
- Монтаж на екскурзионно обзавеждане (пейки, сенници и други);
- Организиране на научни, екологични, арт работилници, стрелба с лџк и спортни лагери на открито на обектите;
- Маркиране на тематични пџтеки (флора, фауна, лечебни и пикантни растения, гџби, горски плодове...);
- Организиране на дрџавни и регионални спортни състезања.

Промотивне активности:

- Израда мапа за планинарење
- Промоција локалитета за планинско трчање и бициклизам
- Израда промо видео материјала са природним лепотама локалитета и активностима у области спортско-рекреативног туризам
- Промоција локација од стране инфлуенсера који се баве планинарењем и туризмом
- Медијска промоција рели и мото трка

Промоционални дейности:

- Създаване на карти за туризъм;
- Популяризиране на сайтове за планинско бягане и колоездене;

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

7.2. ИЗЛЕТНИЧКИ ТУРИЗАМ

Најзначајније локације за излетнички туризам у општинама Костинброд и Гаџин Хан су су стазе за планински бициклизам и пешачке стазе у општини Костинброд и Специјални резерват природе Сува планина, Кутинска река, Заплање и планина Селичевица у општини Гаџин Хан. Посете свим наведеним локалитетима примаљивија је посебно у касно пролеће, у летњим месецима и у рану јесен.

Циљне групе:

Планинарска друштва, љубитељи природе, слободни пењачки, извиђачи, ученици основних и средњих школа, туристи у посети општини Костинброд и општини Гаџин Хан.

Циљна тржишта:

Србија, Бугарска, Северна Македонија, Албанија, Црна Гора.

Унапређење туристичких потенцијала:

- Уређење речних корита
- Постављање излетничког мобилијара
- Постављање излетничких пунктова за целодневне и полудневне излете у природи, едукативне, пешачке, планинарске, ловачке, риболовне и друге туре
- Унапређење постојећих манифестација на појединим локалитетима
- Постављање туристичке сигнализације са опсом туристичких потенцијала у непосредној близини
- Промоција локалитета од стране спортиста који посећују локалитете

- Изработка на промо видео материјал с природната красота на објекта и дейности в областта на спортно-рекреационни туризъм;
- Популяризиране на локацији от страна на инфлуенсърите, занимаващи се с туризъм;
- Медийно популяризиране на рали и мотоциклетни състезания.

7.2. ПИКНИК ТУРИЗЪМ

Нај-важните места за екскурзионен туризъм в общините Костинброд и Гаджин Хан са пътеките за планинско колоездене и пешеходен туризъм в община Костинброд и Специјални природен резерват Сува планина, Кутинска река, Заплане и планина Селичевица в община Гаджин Хан. Посещенията във всички горепосочени местности са по-примамливи, особено в края на пролетта, летните месеци и началото на есента.

Целеви групи:

Планински друштва, любители на природата, слободни планинари, скаути, ученици от основни и средни училища, туристи и посетители на общините Костинброд и Гаджин Хан.

Целеви пазар:

Сърбия, Българија, Северна Македонија, Албанија, Черна Гора.

Подобряване на туристическия потенциал:

- Оправяне на речните корита;
- Монтаж на екскурзионно обзавеждане;
- Създаване на екскурзионни пунктове за целодневни и полудневни екскурзии сред

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

- Успостављање сајмског дана за продају производа домаће радиности на излетничким локацијама
- Обезбедити садржаје за излетнички туризам и промоцију других објеката у близини локалитета

Промотивне активности:

- Израда промо видео материјала са природним лепотама локалитета
- Промоција локација од стране инфлуенсера који се баве туризмом
- Медијска промоција манифестације на локалитету
- Посета туристичких агенција и медија локалитету – Медија викенд
- Промоција локалитета из угла различитих циљних група – слободни пењачи, излетници, историчари уметности, итд.
- Промоција локалитета као део кружне туре значајних локалитета у близини
- Обнављање традиционалних и старих објеката на излетничким локалитетима (стари млинови, воденице, вајати, и друго)

- природата, образователни, туристически, планински, ловни, риболовни и други турове;
- Подобряване на съществуващите събития в определени населени места;
 - Монтаж на туристическа табела с набор от туристически потенциали в непосредствена близост;
 - Популяризиране на местата от спортисти, посещаващи местностите;
 - Създаване на панаирен ден за продажба на домашно приготвени продукти на места за пикник;
 - Осигуряване на съоръжения за екскурзионен туризъм и популяризиране на други съоръжения в близост до обекта.

Промоционални дейности:

- Изработка на промо видео материал с природните красоти на обекта;
- Популяризиране на локациите от инфлуенсъри;
- Медийно популяризиране на събитието в сайта;
- Посещение на туристически агенции и меди на сайта - Медиен уикенд;
- Популяризиране на обекти от гледна точка на различни целеви групи – слободни катерачи, туристи, изкуствоведи и други;
- Популяризиране на обекти като част от кръгова обиколка на най-значимите места в близост;

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

7.3. ВЕРСКИ ТУРИЗАМ

Општине Костинброд и Гаџин Хан имају значајне верске објекте који доприносе препознавању као локација које имају потенцијал за развој верског туризма. Најзначајни верски објекти су: Црква „Св. Ђирило и Методије“, Манастир „Св. Архангела Михаила“ и Црква „Св. Никола Мирликијски чудотворац“ у општини Костинброд и Црква Светог Вознесења у селу Велики Крчимир, Црква Светог Вознесења у Великом Крчимиру, Црква Светог Илије у Јагличју, Црква Успења Св. Богородице у селу Гркиња, Црква Светог Николаја у Доњој Студени, Црква Свете Тројице у Горњој Студени, Црква Рођења Пресвете Богородице у Мокри, Црква Светог Николе у Доњем Драговљу, Црква Свете Тројице у Ђелијама и Црква Светог Великомученика Георгија у Горњем Барбешу

Циљне групе:

Православни верници, ученици основних и средњих школа, туристи који су у посети општинама Костинброд и Гаџин Хан.

Циљна тржишта:

Србија, Бугарска, Северна Македонија, Црна Гора и друге православне земље.

Унапређење туристичких потенцијала:

- Обезбеђивање информативних табли о црквама и манастирима
- Постављање мобилијара за одмор – клупе, надстрешнице, итд. Дефинисање тура, групних и индивидуалних облизака и кружних облизака верским објектима
- Израда мапе верских објеката

- Реставрација на традиционни и стари објекти на туристическите места за пикник (стари мелници, воденици, скулптури и др.)

7.3. РЕЛИГИОЗЕН ТУРИЗЪМ

Общините Костинброд и Гаџин Хан располагаат със значителни религиозни објекти, които допринасят за разпознаването на места, които имат потенциал за развитие на религиозен туризъм. Най-важните религиозни објекти са: Църквата „Св. Кирил и Методий“, Манастир „Св. Архангел Михаил“ и църквата „Св. Никола Мирликийски чудотворац“ в община Костинброд, църквата „Възнесение Господне“ в село Велики Кърчимир, църквата „Св. Илия“ в Ягличе, църквата „Успение на Св.Богородица“ в село Гркиња, църквата „Свети Никола“ в Долня Студена, църквата „Света Троица“ в Горня Студена, църквата „Раждане на Пресвета Богородица“ в Мокра, църквата „Св. Никола“ в Долно Драговле, църквата „Св. Троица“ в Клетка и църквата „Св. Великомъченик Георги“ в Горни Бърбеш.

Целеви групи:

Православни вярвачи, ученици на основни и средни училища, туристи посетители в общините Костинброд и Гаџин Хан.

Целеви пазари:

Сърбия, Българија, Северна Македонија, Черна Гора и други християнски страни.

Подобряване на туристическия потенцијал:

- Поставяне на информационни табели за църквите и манастирите;

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

Промотивне активности:

- Покретање поткаста са духовним садржајем свештених лица из цркава и манастира општина Костинброд и Гаџин Хан
- Покретање и уређење ФБ цркава и манастира општина Костинброд и Гаџин Хан
- Покретање инстаграм профила цркава и манастира општина Костинброд и Гаџин Хан
- Уређење и покретање веб презентације са блогом
- Медија викенд са медијима који промовишу духовне вредности

- Поставяне на оборудване за почивка, пейки, сенници и други;
- Съчетаване на обиколките, групни и индивидуални и посещения на религиозните обекти;

Изработка на мапа за религиозните обекти.

Промоционални дейности:

- Инициране на подкасти с духовно съдържание на свещените лица от църквите и манастирите от общините Костинброд и Гаджин Хан;
- Инициране и уреждане на ФБ страница за църквите и манастирите в общините Костинброд и Гаджин Хан;
- Пускане на Instagram профили на църквите и манастирите в общините Костинброд и Гаджин Хан;
- Стартиране и редактиране на веб презентации в блог;
- Медиен уикенд с медиите, които популяризират духовните ценности.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

7.4. МАНИФЕСТАЦИОНО – КУЛТУРНИ ТУРИЗАМ

Општине Костинброд и Гаџин Хан богате су манифестацијама и догађајима, али и културно историским и археолошким споменицима, и то:

Манифестације:

- Миљковићеве поетске свечаности – Гаџин Хан
- Колонија ликовних аматера – 17 воденица – Гаџин Хан
- Дани Заплања у Доњем и Горњем Душнику – Гаџин Хан
- Црни дани Јужног мора у Заплањској Топоници – Гаџин Хан
- Фестивал „За појас“ – Костинброд
- Национални фестивал борилачких вештина Кату-Јин-Кен – Костинброд
- Фестивал фолклора „Хајдучки поток“ оркестара, индивидуалних извођача из области бугарског фолклора – Костинброд
- Фестивал „Шопски вез“ – Костинброд
- Тодоровдан, тзв. Коњски Васкрс – Костинброд

Културно историски и археолошким споменици:

- Касно римска резиденција – Костинброд
- Пострезиденцијално село – Костинброд
- Рано византијско утврђено насеље Кратискара – Костинброд
- Античко путно свратиште Скретиска и Римски пут – Костинброд

Циљне групе:

7.4. МАНИФЕСТАЦИОНО-КУЛТУРЕН ТУРИЗЪМ

Общините Костинброд и Гаџин Хан са богати на манифестации и събития, както и на културно-исторически археологически паметници, както следва:

Събития:

- Празненства на поезията на Миљкович – Гаџин Хан;
- Пленер на художници-любители – 17 воденици – Гаџин Хан;
- Дни на Заплања в Долни и Горни Душник - Гаџин Хан;
- Черни дни на Южно море и Запланска Топоница – Гаџин Хан;
- Фестивал „За колан“ – Костинброд;
- Национален фестивал за бойни изкуства Кацу-Джин-Кен – Костинброд;
- Фолклорен фестивал „Хайдушко поточе“ оркестри, индивидуални изпълнители в областта на българския фолклор – Костинброд;
- Фестивал Шопска бродерия – Костинброд;
- Тодоровден, т.нар Конски Великден – Костинброд.

Културно-исторически и археологически паметници:

- Късноримска резиденция – Костинброд;
- Пострезиденцијално село – Костинброд;

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

Организовани групи туриста, ђаци основних и средњих школа, грађани, посетиоци из околних општина, љубитељи тематских манифестација из иностранства, љубитељи археологије и историје итд.

Циљна тржишта:

Домаће тржиште, тржиште земаља ЕУ, земље бивше Југославије и регије са којима се граниче Република Србија и Република Бугарска, итд.

Унапређење туристичких потенцијала:

- Успостављање препознатљиве манифестације у руралној средини за промоцију и неговање традиције, села и културног наслеђа
- Организовање нових и унапређење постојећих манифестација и културних догађаја за децу и млађу популацију са атрактивним забавно едукативним садржајима применом модерних технологија
- Иновативни програми и садржаји које треба увести у постојеће фестивале и манифестације са циљем креирања атрактивних садржаја у туристичкој понуди обе општине
- Промоција традиционалних и брендираних производа општине Костинброд и Гажин Хан
- Пласман и продаја аутентичне сувенирске понуде општина Костинброд и Гажин Хан
- Интегрисање више сродних манифестација у једну у сарадњи са другим Туристичким организацијама, ради заједничког наступа и промоције интегрисане туристичке понуде

- Ранновизантијско укрепено селище Кратискара – Костинброд;
- Античен путен хан Скретиска и Римски пут – Костинброд.

Целеви групи:

Организовани групи туристи, ученици на ос. и ср. училища, грађани посетители од близких об., љубители на тематични манифестации од чужбина, љубители на археологија и историја и други.

Целев пазар:

Домашни пазар, пазара на членките на ЕС, на страните на бивша Југославија и страните с които граничат Република Србија и Република Бугарија.

Подобряване на туристичкиот потенцијал:

- Создавање на разпознаваемо събитие во селска средина за популяризиране и опазвање на традиции, села и културно наследство;
- Организиране на нови и подобрявање на съществуващи събития и културни събития за деца и младежи с атрактивно забавно и образователно съдържание с използване на съвременни технологии;
- Иновативни програми и съдържание, които да бъдат въведени в съществуващите фестивали и събития с цел създавање на атрактивно съдържание во туристичкото предложение на двете общини;
- Популяризиране на традиционни и маркови продукти на общините Костинброд и Гаджин хан;

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

- Брендирање манифестација
 - Израда стратегије развоја манифестационог туризма
 - Сарадња са организаторима путовања у земљи и региону
 - Уређивање археолошких налазишта и простора око налазишта
 - Израда 3Д виртуелне туре некадашњег изгледа археолошких налазишта
 - Постављање инфо табли са информацијама о локалитетима
 - Организовање манифестација на археолошким налазиштима
 - Израда сувенира по изгледу предмета пронађених на налазишту
 - Изградња објекта на локалитету погодног за експонате и виртуелну турсу, као и организовање тематских вечери
 - Организовање међународних волонтерских кампова истраживања археолошких налазишта
 - Преуређивање и довођење намени старијих објеката у сеоској средини који одражавају или имитирају локалну културну традицију.
- Промотивне активности:**
- Посета инфлуенсера манифестацијама
 - Професионално вођење ФБ и интаграм профила за манифестације
 - Организовање Медија викенда за време трајања манифестација
 - Представљање манифестација на сајмовима
- Пласиране и продажба на автентични сувенири предлагани од општините Костинброд и Гаџин хан;
 - Интегриране на неколку свѝрзани сѝбития в едно в сѝтрудничество с други туристически организации, с цел сѝвместно представяне и популяризиране на интегрирана туристическа оферта;
 - Брандирани манифестации;
 - Разработване на стратегија за развитие на манифестационни туризъм;
 - Сѝтрудничество с организатори на пѝтешествията в страната и региона;
 - Подреждане на археологически обекти в района;
 - Създаване на 3D виртуална обиколка на някогашни облик на археологически обекти;
 - Създаване на информационни табла с информация за населените места;
 - Организиране на сѝбития на археологически обекти;
 - Изработка на сувенири вѝз основа на вѝншни вид на предмети, намерени в обекта;
 - Изграждане на обект на място, подходящо за експонати и виртуална обиколка, както и организиране на тематични вечери;
 - Организиране на међународни доброволчески лагери за проучване на археологически обекти;

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

- Промоција изложби фотографија са манифестација у другим градовима и општинама
- Израда промотивних филмова у вези манифестација
- Ангажовање маркетинг агенције за промоцију манифестација у штампаним и ТВ медијима
- Промоција манифестација у Туристичкој организацији Србије и Туристичкој организацији Бгарске
- Студијска путовања за новинаре и туроператере
- Покретање и уређење ФБ страница о археолошким локалитетима
- Покретање Инстаграм профила о археолошким локалитетима
- Уређење и покретање веб презентације са блогом о археолошким локалитетима
- Медија викенд са медијима који промовишу археолошка налазишта
- Израда едукативних филмова са историчарима и археолозима који говоре о локалитетима

- Ремонт и преобразување на по-стари сгради в селските райони, които отразяват или имитират местната културна традиция.

Промоционални дейности:

- Посещение на влиятелни лица на различните събития;
- Професионално управление на FB и instagram профили за събитията;
- Организиране на медиен уикенд по време на събитията;
- Представяне на събития на панаири;
- Промоция на фотоизложби от събития в други градове и общини;
- Правене на рекламни филми, свързани със събитията;
- Ангажиране на маркетингова агенция за популяризиране на събитията в печатни и телевизионни медии;
- Промоция на събития в Туристическа организация на Сърбия и Туристическа организация на България;
- Образователни пътувания за журналисти и туроператори;
- Стартиране и редактиране на FB страници на археологически обекти;
- Стартиране и редактиране на Instagram профил на археологически обекти;
- Редактиране и стартиране на веб презентация с блог за археологически обекти;
- Медиен уикенд с медии, популяризиращи археологически обекти;

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme

- Създаване на образователни филми с истории и ахреолози, които говорят за обектите.

The project is co-funded by European union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme

This study has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-Serbia Programme, CCI Number 2014TC1615CB007

The contents of this printing material are the sole responsibility of the municipalities of Kostinbrod and Gadzin Han and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme